

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Justitie en Veiligheid

datum 23 juni 2020

Betreffende wetsvoorstel:

35079

Voorstel van wet van de leden Kuiken, Van Toorenburg, Van Wijngaarden, Van der Graaf en Van der Staaij houdende regels over het bestuursrechtelijk verbieden van organisaties die een cultuur van wetteloosheid creëren, bevorderen of in stand houden (Wet bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 23 juni 2020 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: PvdA, DENK, 50PLUS, D66, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie en Van Haga.

Tegen: PVV, GroenLinks, SP, PvdD, FVD en Krol/Kooten-Arissen.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel 2, eerste lid

22 → 23 → **26** (Groothuizen) over nadere invulling van werkzaamheid als bedoeld in artikel 2, eerste lid

De vrijheid van vereniging kan alleen worden beperkt in het belang van de openbare orde en onder de voorwaarden die door de formele wetgever zijn geformuleerd. Dit volgt uit artikel 8 van de Grondwet. Indiener is met de Afdeling advisering van de Raad van State van mening dat de bestuurlijke verbodsbevoegdheid nadere invulling behoeft. De indiener stelt daarom voor om bij "cultuur van wetteloosheid" (die zo kenmerkend is voor OMG's) te verduidelijken dat de werkzaamheid van de organisatie in elk geval het stelselmatig plegen

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 23 juni 2020

blad 2

van strafbare feiten moet omvatten. Vooral het stelselmatige laat zien dat er geen sprake is van incidenten, maar dat de wetteloosheid eigen is aan de organisatie in kwestie. Verder moet de werkzaamheid van de organisatie een aantasting vormen van als wezenlijk ervaren beginselen van onze rechtsorde en onze samenleving of delen daarvan ontwrichten of kunnen ontwrichten. Deze twee laatste criteria concretiseren het openbare-ordebegrip van artikel 8 van de Grondwet, zoals dat wordt uitgelegd door de Hoge Raad. Zij komen in de plaats van de zinsnede aan het begin van het eerste lid zoals dat is voorgesteld door de initiatiefnemers "Als dat noodzakelijk is in het belang van de openbare orde".

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, 50PLUS, Krol/Van Kooten-Arissen, D66, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie en Van Haga.

Artikel 2, eerste lid

15 → 19 → 24 → **25** (Groothuizen c.s) over instemming van het College van Procureurs-Generaal bij het verbieden van een rechtspersoon

Dit amendement regelt dat de Minister slechts na het College van PG's gehoord te hebben kan overgaan tot het in artikel 2, eerste lid, geregelde verbod. Hiermee wordt een extra zorgvuldigheidseis ingebouwd bij het toepassen van een verstrekkende bevoegdheid. Er wordt bovendien mee verzekerd dat het verbod geen strafrechtelijke onderzoeken doorkruist.

Het College van PG's is een logische keuze, vanwege de magistratelijke positie van het OM en het feit dat in de praktijk lastig voorstelbaar is dat de Minister zijn bevoegdheid op iets anders kan baseren dan informatie van politie en OM.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, 50PLUS, Krol/Van Kooten-Arissen, D66, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie, PVV, FVD en Van Haga.

Artikelen 6 en 7

20 → **21** (Van Dam en Bruins) over batig saldo doen toekomen aan de Staat

Een gevolg van een bestuurlijk verbod van een Nederlandse rechtspersoon is de ontbinding ervan (artikel 5) en de vereffening van zijn vermogen (artikel 6, tweede lid), net zoals dat het geval is bij een civiel verbod op grond van artikel 2:20 BW. Een buitenlandse organisatie kan na een Nederlands (civiel of bestuurlijk) verbod niet door een Nederlandse autoriteit worden ontbonden, maar in navolging van artikel 10:122, vierde lid, BW regelt artikel 7 wel dat de in Nederland gelegen goederen van de buitenlandse organisatie vereffend kunnen worden (overigens pas nadat het verbod onherroepelijk is geworden), met overeenkomstige toepassing van de BW-bepalingen over vereffening van het vermogen van Nederlandse rechtspersonen.

Onder de algemene regeling in het BW voor de vereffening na ontbinding van een rechtspersoon (artikel 2:23b, eerste lid, BW) komt het batig saldo ten goede aan een eventueel daartoe statutair vastgelegde bestemming. Is een dergelijke bestemming niet gegeven, dan wordt dit saldo overgemaakt aan de leden of aandeelhouders. Enkel als er geen ander is die recht heeft op het overschot, keert de vereffenaar het saldo uit aan de Staat, die het vervolgens zo veel mogelijk overeenkomstig het doel van de rechtspersoon

datum 23 juni 2020

blad 3

dient te besteden. Dit alles ligt na een verbodenverklaring in het belang van de openbare orde niet voor de hand. Daarom regelt dit amendement dat de (civiele) rechter die een of meer vereffenaars benoemt, kan bepalen (ambtshalve of op verzoek van de minister) dat het batig saldo wordt uitgekeerd aan de Staat. Daarmee wordt voorkomen dat dit saldo zal worden ingezet voor de voortzetting van de werkzaamheden die aanleiding hebben gegeven voor het verbod van de rechtspersoon of de buitenlandse organisatie.

Met algemene stemmen aangenomen.

Invoeging Artikel 12a

13 → **17** (Groothuizen c.s.) over een evaluatie na vijf jaar

Dit amendement regelt dat de wet binnen vijf jaar na de inwerkingtreding wordt geëvalueerd. Vanwege de mogelijkheid om de wet gefaseerd in werking te laten treden, is de vijfjaarstermijn gekoppeld aan de inwerkingtreding van artikel 2, de bepaling die de Minister bevoegd maakt om OMG's te verbieden.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, Krol/Van Kooten-Arissen, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, FVD en Van Haga.

Invoeging Artikel 12a

Artikel 13

14 → **18** (Groothuizen c.s.) over een horizonbepaling met voorhang

Het amendement regelt dat de wet (hierna ook: de Wbvo) na zeven jaar vervalt, tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders wordt besloten. Deze algemene maatregel van bestuur wordt voorgelegd aan beide kamers, zodat de zorgen over eventueel verkeerde toepassing kunnen worden besproken. Vanwege de mogelijkheid in artikel 13 om de Wbvo gefaseerd in werking te laten treden, is de zevenjaarstermijn gekoppeld aan artikel 2, de bepaling die de Minister bevoegd maakt om OMG's te verbieden. Artikel 12a regelt dat als de Wbvo vervalt, de verwijzing naar die wet in artikel 2:19 BW (zie artikel 10 Wbvo) wordt geschrapt. Artikel 13, vierde lid, regelt dat het vervallen van de Wbvo geen gevolgen heeft voor verboden die voordien zijn opgelegd. Daarvoor blijft «het oude recht» gelden, dus de Wbvo, maar bijvoorbeeld ook de daarmee samenhangende bepalingen in artikel 2:19 BW. Artikel 140, tweede lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht blijft ook na het vervallen van de Wbvo verwijzen naar die wet, omdat voortzetting van de werkzaamheid van een organisatie die voor het vervallen van de Wbvo is verboden, uiteraard strafbaar blijft. De formulering «Het oude recht» ziet ook op beslissingen die betrekking hebben op een bestuurlijk verbod dat is opgelegd voordat de Wbvo vervalt, maar die worden genomen of in werking treden nadat de Wbvo is vervallen, zoals een beschikking van de Minister op grond van artikel 5 (ontbinding Nederlandse rechtspersoon) en rechtshandelingen van de civiele rechter op grond van de artikelen 6 en 7 (het onder bewind stellen van goederen van de organisatie en het benoemen van vereffenaars). «Het oude recht» doelt ook op de rechtsbescherming.

datum 23 juni 2020

blad 4

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, 50PLUS, Krol/Van Kooten-Arissen, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FVD en Van Haga.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Invoeging Artikelen 10a en 12a

12 → **16** (Groothuizen c.s) over snellere doorlooptijden in de civiele procedure

Dit amendement regelt dat de doorlooptijden in de civiele procedure voor het ontbinden van rechtspersonen (Boek 2 BW) en buitenlandse corporaties (Boek 10 BW) worden verkort. Daartoe regelt dit amendement dat de rechtbank binnen vier weken moet starten met de behandeling van een zaak tot ontbinding van een rechtspersoon of corporatie. Ook regelt dit amendement dat de termijn voor het indienen van hoger beroep wordt ingekort tot vier weken. Zodoende komt er meer snelheid in het civielrechtelijk ontbindingsproces. Het duurt in de huidige civiele procedure lang voordat een rechtspersoon of corporatie verboden is. Tot aan een uitspraak van de Hoge Raad kan een procedure wel jaren duren. Het is in het belang van de openbare orde dat een civielrechtelijke ontbinding snel geschiedt. Dit amendement streeft dat doel na. Dat is mede van belang omdat voortzetting van de werkzaamheid van een civielrechtelijk verboden rechtspersoon of corporatie pas strafbaar is als dat verbod onherroepelijk is geworden.

Ingetrokken.